

CONTUL DE EXECUȚIE BUGETARĂ ÎNTRE PROCESUL BUGETAR ȘI SITUAȚIILE FINANCIARE

THE BUDGET EXECUTION ACCOUNT BETWEEN THE BUDGET PROCESS AND THE FINANCIAL STATEMENTS

Autor: **Margareta FĂGĂDAR (GHIȘA), Drd.**

e-mail: margareta.fagadar@uab.ro

Coordonator științific: **Iuliana CENAR, Prof. Univ. Dr.**

e-mail: cenar_iuliana@uab.ro

Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, România

Abstract. *Public finances are an important concern for specialties in the field. The budget is a imposition in the objective of the way that can withstand a resistance and indispensable for rational organising and managing the public financial activities. A budget provides an overview of resources and a way in which care is redistributed to achieve the organization's goals.*

Although there is a need for a system of scheduling and accounting for revenue and expenditure, care to be taken to grant them the rights to carry out the specific activity and to have effective dimensions in the private sector, it is appreciated because it is necessary to more strictly in the case of public activation. As a financing management tool, strategic budget planning is carried out through care to console the famous best practice in the field of public budget planning and for the management of public finances, they can be divided into each general sales convention. This concept implies an economic orientation, efficient in the management of public expenditures, as well as the evaluation of long-term financial sustainability.

Public administration is focused on a number of fundamental changes in terms of limiting the size of the public sector, new skills for government entities, increasing managerial accountability, performance orientation, greater decision-making skills at the operational level, local financial autonomy and decentralization, improving the relationship with citizens and community service.

Cuvinte cheie: buget, finanțe publice, venituri bugetare, cheltuieli bugetare, resurse, transparență, eficiență.

Cod jel: O21, P41, M41

Introducere

Dezvoltarea instituțională la nivel mondial impune administrației publice la nivel național să se adapteze în ceea ce privește tehnologia, identificarea căilor și a instrumentelor de îmbunătățire a activității desfășurate în contextul dezvoltării durabile.

Dezvoltarea economică generală a țării, necesită un nivel adecvat de management public pentru asigurarea și gestionarea eficientă a tuturor categoriilor de resurse de finanțare.

Scopul acestui studiu este de a oferi o imagine de ansamblu asupra managementului public și a bugetului ca instrument de management financiar, folosit în activitatea operațională a administrațiilor publice. Acesta, reprezentat sub forma unei liste de venituri și de cheltuieli, oferă o imagine de ansamblu asupra resurselor ce urmează a fi colectate și a modului în care sunt utilizate pentru a atinge obiectivele organizaționale. Planificarea unui buget realist asigură o alocare optimă a resurselor de stat, ajută îndeplinirea priorităților politice și a funcțiilor statului, de aceea tema selectată pentru cercetare este una importantă.

Cunoașterea importanței rolului managementului financiar public, precum și a instrumentelor de care dispune acesta pentru asigurarea și gestionarea eficientă a tuturor categoriilor de resurse de finanțare necesare dezvoltării activităților din instituții publice din România, este obiectivul propus în această lucrare.

Utilizarea unui management financiar-bugetar care să optimizeze activitatea sistemului bugetar, finanțat integral sau parțial din fonduri publice, a prezentat interes în ideea de a identifica soluții de optimizare a execuției bugetului, și anume, cu același efort financiar să se obțină efecte mai mari sau la efort constant, realizări maxime. O altă posibilitate de optimizare a bugetului este de a efectua aceeași activitate dar cu un efort bugetar mai scăzut, aproape minim, opțiune pentru economiile în criză economică sau aflate în perioada în care veniturile fiscal-bugetare sunt în stagnare sau chiar în scădere.

Revizuirea literaturii de specialitate

Noul management public propune abordare nouă a administrației publice principii și valori care să orienteze reforma sistemului public. Plecând de la premisa că modelul tradițional de abordare a administrației publice ar trebui schimbat noului management pune accentul pe responsabilitatea individuală a managerilor publici pentru realizarea obiectivelor și creșterea gradul de autonomie și flexibilitate managerială. În anul 1990 Christopher Hood a folosit pentru prima data termenul de „noul management public” (NMP). Hood a comparat schimbările petrecute în administrațiile publice ale țărilor OECD în anii '80, în moduri diferite și a constatat că „*NMP nu este un model ci un grup de idei*”. [1] NMP a apărut ca idee a reinventării guvernelor în țări ca: SUA, Canada, Noua Zeelandă, Australia, Marea Britanie. Noul management se caracterizează prin libertatea managerilor de a coordona și acționa pe baza criteriilor de performanță, acordând o importanță deosebită controlului rezultatelor în utilizarea resurselor, revoluției informatice.

În România, în temeiul unicității statului, se manifestă interes pentru acest fenomen vizibil și inevitabil, bazat pe principii noi, moderne ce răspund nevoilor actuale din societatea românească. Administrația publică este concentrată pe o serie de schimbări fundamentale în ceea ce privește limitarea dimensiunilor sectorului public, noi abilități pentru entitățile guvernamentale, creșterea responsabilității manageriale, orientarea spre performanță, competențe decizionale mai mari la nivel operațional, autonomie financiară locală și descentralizare, îmbunătățirea relației cu cetățenii și a serviciilor în folosul comunităților. Pentru „*planificarea și constituirea în vederea finanțării unităților administrativ-teritoriale, a acțiunilor social-culturale (învățământ, sănătate, asistență socială, cultură), realizarea unor programe de cercetare, a acțiunilor economice (investiții, acordarea de subvenții și facilități); înfăptuirea justiției, asigurarea apărării țării și ordinii publice, asigurarea protecției mediului înconjurător, a activităților de interes național și a datoriei publice se stabilește și se adoptă prin legea bugetului*”. [2]

Termenul de „buget” are o largă răspândire și „este folosit pentru a prezenta previziunea pentru o anumită perioadă de timp (de regulă un an), atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor unei țări, a unei unități administrativ-teritoriale, a unei unități economice, a unei instituții sau a unei familii (buget de familie).

În cea mai simplă formă a sa, bugetul concentrează o estimare a cheltuielilor propuse și a veniturilor necesare, pentru a le finanța. Cele două componente de bază ale unui buget constau în: venituri și cheltuieli”. [3]

Deși sistemele bugetare diferă de la o țară la alta, profesorul F. Lacasse de la Universitatea Quebec din Hull, Canada, afirma că „*maniera de inițiere a noi politici este de cele mai multe ori aceeași*”. Evoluția bugetului de-a lungul timpului arată progresul incontestabil realizat de cele mai multe ori pe fronturi modeste și cu tehnici destul de simple.

Metodologia cercetării

Fundamentarea cercetării a fost realizată prin intermediul revizuirii literaturii de specialitate din domeniu, formată din cărți ale autorilor români și străini, articole recunoscute în baze de date internaționale, a reglementărilor în vigoare, site-uri care abordează problematica

studiată. De asemenea, am prezentat și opiniile unor autori cu privire la conceptele de management și buget, evidențiind importanța sa în întocmirea unor rapoarte financiare care să reflecte realitatea, având o bază temeinic fundamentată.

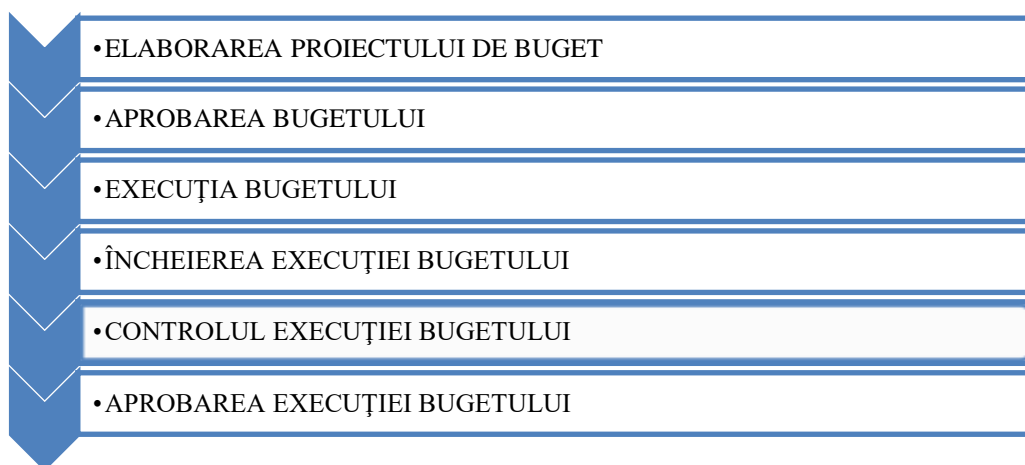
Procesul bugetar

Derularea procesului bugetar în România este susținută din punct de vedere juridic de legislația privind finanțelor publice, elaborată de Ministerul Finanțelor Publice, ca reprezentat al Guvernului, ce are ca responsabilitate întocmirea bugetelor publice și derularea procesului bugetar. Rolul adoptării bugetului revine Parlamentului, care aprobă prin legi ale bugetului statului, precum și, bugetele Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, iar dacă este necesar aprobă legi de rectificare a acestor bugete. Procesul bugetar, teoretic și practic parcurge unele etape după cum se poate observa în figura nr.1.

Etapa de elaborare a bugetului este un proces etapizat care implică parcurgerea succesivă a operațiunilor prevăzute de lege și are un calendar de desfășurare, care începe în data de 31 martie, când Ministerul Finanțelor Publice definitivează prognozele indicatorilor macroeconomici și sociali pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul bugetului, precum și pentru următorii 3 ani, până la 15 octombrie când Guvernul aprobă și depune, spre adoptare Parlamentului proiectele legilor bugetare. Parlamentul aprobă bugetele pe ansamblu, pe părți, pe capitole, subcapitole, titluri, articole, aliniate, pentru anul bugetar și pentru următorii 3 ani.[3]

Etapele procesului bugetar

Figura nr.1

Sursa: Proiecția autorului, adaptare după: Manea, Marinela Daniela, Contabilitatea instituțiilor publice, Editura C.H. Beck, Colecția Oeconomica, Ediția a II-a, București, 2011. [3]

Veniturile publice se materializează în încasări din impozite, taxe, contribuții, amenzi, penalități, vărsăminte din veniturile instituțiilor publice, venituri din închirierea și concesionarea terenurilor și alte bunuri proprietate de stat, împrumuturi, donații, sponsorizări, ajutoare. Lunar, se alocă la bugetele locale o cotă de 47% din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, în termen de 5 zile lucrătoare de la finele lunii în care s-a încasat acest impozit. În situații deosebite, cotele defalcate din impozitul pe venit pot fi majorate. Ministerul Finanțelor Publice prin direcțiile regionale ale finanțelor publice efectuează operațiunile de virare la bugetele locale a cotelor convenite din impozitul pe venit. Pentru echilibrarea bugetelor locale, prin decizie a directorului Direcția Regională a Finanțelor Publice se acordă 80% din sumă în funcție de următoarele criterii: populație, suprafața din intravilanul

unității administrativ-teritoriale și capacitatea financiară a entității publice, iar 20% din sumă se repartizează de Consiliul Județean pentru susținerea proiectelor de dezvoltare și infrastructură locală, ce necesită finanțare.

De la bugetul de stat se transferă către bugetele locale pentru investiții finanțate din împrumuturi externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat.

Cheltuielile publice sunt plătite efectuate din resurse mobilizate pe diferite căi, pentru achiziția de bunuri sau prestări servicii necesare pentru îndeplinirea diferitelor obiective: servicii publice generale, acțiuni economice. Cheltuielile publice locale cuprind cheltuieli de funcționare (cheltuieli de personal și cheltuieli cu bunuri și servicii) și cheltuieli de dezvoltare.

Rolul și caracteristicile bugetului

Bugetul se concretizează în mijloace financiare necesare furnizării de bunuri și servicii publice. Bugetul este un *„sistem de fluxuri financiare legate de formarea resurselor financiare publice și repartizarea acestora, un instrument de politică financiară a statului în domeniul fiscalității și al cheltuielilor publice, care din punct de vedere juridic este aprobat prin lege”*. [4]

Bugetul este un document prin care se realizează colectarea, alocarea și redistribuirea resurselor, necesare reglării activității economice și sociale. Rolul redistributiv al bugetului este pus în evidență de mobilizarea resurselor și de repartizare a acestora pentru finanțarea unor activități sau acțiuni. Rolul de reglare a vieții economice decurge din importanța bugetului de stat ca instrument cu putere de lege, prin care se reflectă politica economică promovată de guvern. Bugetul în accepțiunea sa juridică s-a impus ca lege bugetară, dar și ca un *„tablou evaluativ de venituri și cheltuieli publice”*, [5] cu rol important în reflectarea gradului în care statul se implică în plan economic și în viața socială, în vederea stabilizării economiei. De asemenea, bugetul servește la redistribuirea resurselor financiare între unități administrativ-teritoriale, dar și între ramuri de activitate.

Veniturile și cheltuielile *„se includ în buget în totalitate, în sume brute”*. [6] Proiectele bugetelor se elaborează de către ordonatorii principali de credite ai unității administrativ-teritoriale. Astfel, în figura nr. 2 sunt prezentați pașii premergători în elaborarea bugetului. În buget, veniturile și cheltuielile se grupează pe baza clasificăției bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor Publice. Clasificația bugetară este instrumentul prin care veniturile și cheltuielile unui buget sunt grupate într-o ordine obligatorie și după criterii unitare și precis determinate și se utilizează, atât în faza de elaborare, cât și în faza de execuție a bugetelor. La constituirea fondurilor publice participă agenții economici, indiferent de forma de proprietate asupra capitalului social și forma juridică de organizare a acestora, instituțiile publice, persoanele juridice fără scop lucrativ (asociații, fundații, organizații) și populația.

Necesitatea cunoașterii structurii cheltuielilor publice derivă din faptul că aceasta redau modul în care sunt relocate resursele bănești spre anumite destinații. Clasificarea cheltuielilor publice se poate face după criteriile: administrativ, funcțional și respectiv economic. Cheltuielile prevăzute pe capitole și articole, au destinație precisă și limitată.

Sumele primite pentru echilibrarea bugetelor se pot cheltui pentru acoperirea necesităților secțiunii de funcționare a bugetului.

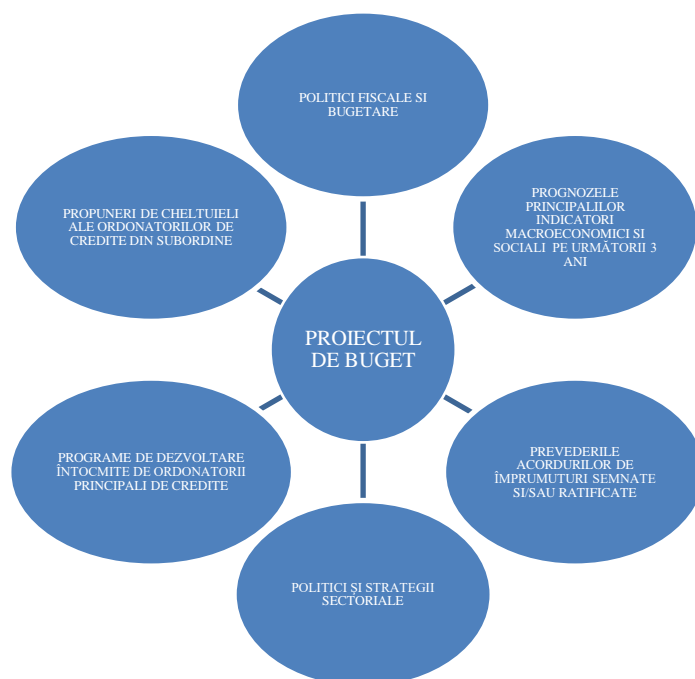

Figura 2. Elaborarea proiectului de buget

Sursa: Proiecția autorului, adaptare după: Manea, Marinela Daniela, Contabilitatea instituțiilor publice, Editura C.H. Beck, Colecția Oeconomica, Ediția a II-a, București, 2011.[3]

În bugetele se înscrie fondul de rezervă bugetară, în cotă de 5%, din totalul cheltuielilor, aflat la dispoziția consiliului local. Acesta poate fi utilizat la propunerea ordonatorilor de credite, pe bază de hotărâri ale consiliilor locale, județene, ministerelor sau guvernului, pentru finanțarea unor cheltuieli neprevăzute, urgente, calamități naturale, precum și pentru acordarea unor ajutoare. Bugetul aprobat prezintă unele caracteristici prezentate în figura nr.3:

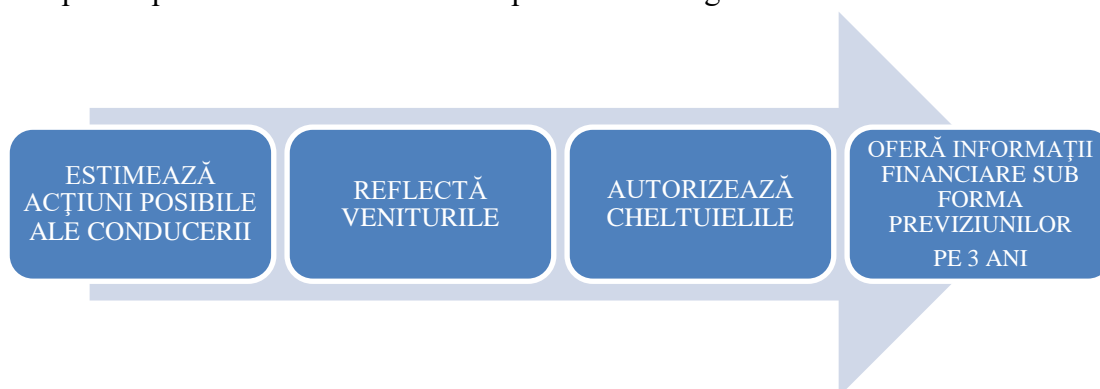

Figura nr.3. Caracteristicile bugetului

Sursa: Proiecția autorului, adaptare după: Manea, Marinela Daniela, Contabilitatea instituțiilor publice, Editura C.H. Beck, Colecția Oeconomica, Ediția a II-a, București, 2011.[3]

Ordonatorii principali de credite cuprind în proiectele de buget cheltuielile pentru investiții publice și alte cheltuieli de investiții finanțate din fonduri publice locale, în secțiunea de dezvoltare, în baza programului de investiții publice al fiecărei unități administrativ-teritoriale.

Veniturile și cheltuielile aprobate în bugetele se repartizează pe trimestre, în perioada în care este necesară efectuarea cheltuielilor, în funcție de termenele legale de încasare a veniturilor. Distribuirea veniturilor și cheltuielilor se face și pe titluri, capitole, subcapitole, articole în funcție de tipul venitului necesar a fi încasat sau a cheltuieli ce trebuie angajată.

După prezentarea și aprobarea bugetului de către Direcția Regională a Finanțelor Publice se efectuează trimestrial, deschiderile de credite bugetare, în limita sumelor aprobate în buget.

Prezentarea informațiilor privind execuția bugetară

Contul de execuție bugetară este specific situațiilor financiare întocmite de instituțiile publice și evidențiază gradul de îndeplinire a indicatorilor prevăzuți în buget.

Contul de execuție bugetară cuprinde două părți, una afectată veniturilor, cuprinse în anexa 12, din situațiile financiare trimestriale, iar anexa 13, aferentă cheltuielilor.

Elementele pe care le conține partea de venituri a contului de execuție bugetară sunt următoarele: prevederi bugetare inițiale, prevederi bugetare definitive, drepturi constatate, încasări realizate și drepturi constatate de încasat.

„Contul de execuție ale bugetului instituției publice - Venituri”, se regăsește în anexele nr. 5, 9, 12 și 17 la situațiile financiare, care se întocmesc pe titluri, articole și alineate în cadrul subcapitolelor și paragrafelor fiecărui capitol. În continuare prezentăm, în tabelul nr. 1, un extras din contul de execuție privind veniturile bugetului local la o unitate administrativ-teritorială:

Tabelul nr.1 Contul de execuție bugetară privind veniturile la o unitate administrativ-teritorială– extras, mii lei

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare		Drepturi constatate			Încasări realizate	Stingeri pe alte căi decât încasări	Drepturi constatate de încasat
	Anuale	Trim.	Total	Din anii precedenți	Din anul curent			
Impozit pe venit	7000	7000	3131	0	3131	2445	0	0
Impozite și taxe pe proprietate	359	515	849	382	466	379	16	453
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	2680	2781	3007	212	2795	1780	5203	221
Cote și sume defalcate din TVA	2889	3178	3195	0	3195	1695	0	0
Venituri din concesiuni și închirieri	111	142	116	94	22	9	0	107
Vânzări de bunuri și servicii	110	119	959	783	175	62	0	847
Amenzi, penalități și confiscări	94	94	897	739	157	96	0	801
TOTAL	13243	13829	12154	2210	9941	6466	5219	2429

Sursa: Proiectia autorului

Execuția bugetară este definită ca fiind activitatea de încasare a veniturilor și efectuarea cheltuielilor aprobate prin buget. În această etapă a procesului bugetar sunt atrași o serie de operatori bugetari: aparatul fiscal cu toate structurile sale centrale și teritoriale, ministere, unități administrativ-teritoriale, instituții publice și alte entități publice de la care primesc transferuri.[7]

În cazul cheltuielilor sunt furnizate informații referitoare la următoarele aspecte: credite bugetare (anuale, trimestriale cumulate), angajamente bugetare, angajamente legale, plăți efectuate, angajamente legale plătite și cheltuieli efective.[3]. În procesul execuției bugetare, cheltuielile bugetare parcurg următoarele faze: angajare, lichidare, ordonanțare, plată. Instrumentele de plată se semnează de către ordonatorul de credite și de către contabil. În tabelul nr. 2 este prezentat un extras al contului de execuție al bugetului local pentru cheltuieli, efectuate

pe structura bugetului aprobat (clasificația funcțională), evidențiat în situațiile financiare în anexa nr. 13.

Efectuarea cheltuielilor bugetare se face numai pe bază de documente justificative, care să confirme primirea bunurilor materiale, prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, plata salariilor și a altor drepturi bănești, plata obligațiilor bugetare, precum și a altor obligații.

Tabelul 2 Contul de execuție bugetară privind cheltuielile la o unitate administrativ-teritorială - extras, mii lei

Denumirea Indicatorilor	Credite de angajament	Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți	Angajamente de plătit	Cheltuieli efective
		Anuale	Trimestriale cumulate					
Autorități publice și acțiuni generale	0	1590	1655	1655	1424	1424	0	1439
Ordine publică și siguranță națională	0	160	171	171	140	140	0	144
Învățământ secundar	0	1401	1417	1417	1360	1360	0	1244
Sănătate	0	20	24	24	17	17	0	16
Cultura	0	104	105	105	69	69	0	57
Asistență socială	0	1050	1163	1163	993	993	0	1004
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	0	980	540	540	323	323	0	144
Canalizare și tratarea apelor reziduale	0	90	130	130	126	126	0	131
Agricultura, silvicultura, piscicultura și vânătoarea	0	140	140	140	117	117	0	117
Transporturi	0	1290	1300	1300	637	637	0	910
TOTAL	0	6825	6645	6645	5206	5206	0	5206

Sursa: Proiecția autorului

Execuția de casă a bugetelor de venituri și cheltuieli, se efectuează prin unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, evidențindu-se în conturi distincte:

- veniturile bugetare încasate pe structura clasificației bugetare;
- efectuarea plăților, în limita creditelor bugetare și a destinațiilor aprobate,
- efectuarea operațiunilor de încasări și plăți privind datoria publică internă și externă, rezultată din împrumuturi contractate sau garantate de stat, precum și cele contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale, inclusiv a celor privind rambursarea ratelor la scadență și plata dobânzilor, comisioanelor, spezelor și altor costuri aferente;
- efectuarea altor operațiuni financiare în contul autorităților administrației publice locale;
- păstrarea disponibilităților reprezentând fonduri externe nerambursabile sau contravaloarea în lei a acestora, primite pe bază de acorduri și înțelegeri guvernamentale și de la organisme internaționale, și utilizarea acestora potrivit bugetelor aprobate;
- alte operațiuni financiare prevăzute de lege.

În urma încheierii execuției bugetare plățile efectuate reprezintă 76,27% din prevederile anuale definitive, ceea ce demonstrează că sunt respectate principiile pe care se bazează execuția bugetară, și anume: creditele bugetare aprobate la un capitol nu pot fi majorate, virate și utilizate la alte articole de cheltuieli sau nu pot fi utilizate pentru finanțarea altui capitol.

Începând cu trimestrul al III-lea al anului bugetar, virările de credite bugetare, însoțite de justificări, detalieri și necesități privind execuția, se pot efectua între subdiviziunile clasificației bugetare și sunt în competența fiecărui ordonator principal de credite, pentru bugetul propriu și bugetele instituțiilor subordonate, însă, creditele bugetare aprobate pentru un ordonator de credite principal de credite nu pot fi virate și utilizate pentru finanțarea altui ordonator principal de credite.

Ordonatorii principali de credite au obligația de a analiza lunar necesitatea menținerii unor credite bugetare și de a propune consiliului local anularea sau virarea creditelor respective.

Creditele bugetare aprobate prin bugetul local pot fi folosite prin deschideri de credite efectuate de către ordonatorii principali de credite ai acestora, în limita sumelor aprobate, potrivit destinației stabilite și cu respectarea dispozițiilor legale care reglementează efectuarea cheltuielilor respective.[8]

În cazul în care, un venit neîncasat și o cheltuială angajată, lichidată și ordonanțată în cadrul prevederilor bugetare și neplătită până la data de 31 decembrie, se va încasa sau se va plăti, după caz, în contul bugetului pe anul următor. Creditele bugetare și alocațiile pentru cheltuielile de personal, neutilizate până la închiderea anului sunt anulate de drept. Prevederile legilor bugetare anuale și ale celor de rectificare acționează numai pentru anul bugetar respectiv [9]. Disponibilitățile din fondurile externe nerambursabile și cele din fondurile publice destinate cofinanțării contribuției financiare a Comunității Europene, rămase la finele exercițiului bugetar se reportează în anul următor cu aceeași destinație [10]. La sfârșitul exercițiului bugetar fiecare instituție publică cu personalitate juridică, întocmește contul de execuție bugetară. Acesta reflectă rezultatul exercițiului prin compararea veniturilor cu cheltuielile bugetare efectuate în cursul exercițiului. Pe baza situațiilor financiare prezentate de ordonatorii principali de credite, a conturilor privind execuția de casă a bugetului local, inclusiv anexele la acestea [11].

Trimestrial și anual, ordonatorii principali de credite întocmesc situații financiare privind execuția bugetară, care cuprind bilanțul - bilanțul de închidere întocmit la data predării va fi însoțit de balanța de verificare sintetică, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie, situația modificărilor în structura activelor nete/capitalurilor proprii, conturile de execuție bugetară (venituri și cheltuieli) și anexele, care includ politici contabile și note explicative, și care, se depun la direcțiile generale ale finanțelor publice.

Conturile anuale de execuție a bugetelor, precum și, situațiile financiare trimestriale și anuale se prezintă după caz Consiliilor Locale, Județene, ministerelor sau Guvernului, de către ordonatorii principali de credite, spre aprobare. Anul bugetar se încheie la 31 decembrie, cu aprobarea contului general de execuție.

Concluzii. Cele mai multe schimbări în sistemul de management public din instituțiile și autoritățile administrației publice din România au survenit ca urmare a inițiativelor reprezentanților politici. Factorul politic influențează considerabil conținutul proceselor de management și de execuție din instituțiile și autoritățile administrației publice.

Informarea celor interesați este profund marcată de fidelitatea și calitatea datelor furnizate de emitenții situațiilor financiare. Raportarea elementelor nefinanciare contribuie la atingerea unui nivel optim de transparență ce conduce la creșterea încrederii utilizatorilor.

Profesioniștii contabili utilizează anumite tehnici și metode, cu scopul de a reflecta cât mai multe informații reale, verificate și certificate despre situația economică a unei entități, pentru orientarea publicului spre luarea deciziilor cu cât mai puțin risc.

De aceea, principalul rol în aplicarea corespunzătoare a reglementărilor emise de organisme de normalizare revine profesioniștilor contabili, care constituie adevărați garanți ai calității informațiilor furnizate de entități, întărind încrederea utilizatorilor.

Datorită imperfecțiunii normelor, unele practici ale entităților evidențiază anumite lacune ale sistemului de informare. În cazul în care aceste norme se încalcă, calitatea informațiilor furnizate utilizatorilor, poate fi mult depreciată.

Dincolo de aspectele mai puțin favorabile, informația contabilă, permite redistribuirea bogăției și rămâne atu-ul diferitelor grupuri de utilizatori cu un grad ridicat de credibilitate în raport cu celelalte surse informaționale.

Aspectele prezentate anterior ne permit să formulăm o concluzie că eficiența deciziei nu este de natură exclusiv economică, ci și ecologică, socială, psihologică, determinată de factori specifici ai căror impact nu poate fi evaluat valoric. Criteriul eficienței rămâne reperul esențial de referință în funcție de care se efectuează alegerea, în cadrul procesului decizional, managerial, dintre mai multe opțiuni a celei care oferă cele mai mari efecte economice pentru un volum dat al resurselor angajate sau care maximizează raportul efect/efort.

Prin urmare considerăm că valoarea instituțiilor din sectorul public într-o țară depinde în mare măsură de potențialul uman, de capacitatea sa de a administra resursele materiale și financiare.

Referințe bibliografice

- [1] Saklin-Anderson, K., National, International and Transnational Constructions of New Public Management in New Public Management-The Transformation of Ideas and Practice, Edited by Tom Cristensen and Per Laegreid, England, Cornwall, Editura Ashgate, 2003, p.51;
- [2] Moisiță, Larisa, Finanțe publice, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2009;
- [3] Manea, M. D., Contabilitatea instituțiilor publice, Editura C.H. Beck, Colecția Oeconomica, Ediția a II-a, București, 2011, pag.12;
- [4] Cenar, I., Contabilitatea instituțiilor publice, Editura Cărții de Științe, Cluj-Napoca, 2007;
- [5] Oprea, F., Sisteme bugetare publice, Teorie și practică, Editura Economică, București, 2011;
- [6] Legea nr.500/2002, privind finanțele publice, publicată în M. Oficial nr.597 din 17.08.2002;
- [7] Popa, A. F., Studii practice privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară în România, Editura Contaplus, Ploiești, 2007;
- [8] Moșteanu, T., Constantin Roman, Finanțele instituțiilor publice, Editura Economică, București, 2012;
- [9] Dascălu, E.D., Sistemul bugetar în România, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006;
- [10] Directiva Europeană UE nr.85 din 8 noiembrie 2011, privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicată în J. Of. al UE seria L nr. 306 din 23.11.2011;
- [11] Greceanu Cocoș, V., Contabilitatea instituțiilor publice: comentată, actualizată și simplificată, Editura Pro Universitaria, București, 2011.